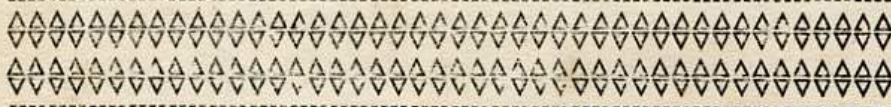

1042/1813 reg. J.

Esperesi jelentés

az érmelléki ref.
egyházmegye 1912. évi
vallás-erkölcsi és
anyagi állapotáról.

*Az érmelléki ref. egyházmegye 1913.
ősi közgyűlésében felveendő jegyzőkönyv
függelékeként beillesztendő.

Nomatott: Brünner Adolf könyvnyomdájában
Székelyhid 1913.

Esperesi jelentés

az érmelléki ref. egyházmegye 1912. évi vallás-
erkölcsi és anyagi állapotáról.

Nagytiszteletű és Tekintetes

Egyházmegyei Közgyűlés!

Tavaszi közgyűlésünktől nyert megbízatás alapján egyházmegyénk 4 körében, 4 bizottság végezte az egyházlátogatást. Espercs, gondnok, Lergyel Pál lelkész s Csóka Lajos tanító dékánok a székelyhidi kört s az egyesített Nagyléta, s diószegi körből miniszteri megrovásban részesített Kokad s Csokaly iskoláit; Szabó Mihály, Farkas Gábor tanácsbírák, Bodor Pál lelkész, s Kiss Lajos tanító dékánok a nagylétai s bihardiószegei egyesített kört látogatták; Takács Zsigmond, Magyary Miklós tanácsbírák Ürögi Sándor dékán társaságában az érmihályfalvai; Balogh Ferenc, Fráter István tanácsbírák, Kiss Sándor lelkész, s Szathmáry Károly tanító dékánok pedig a margittai körben végezték a szokásos vizitációt. Buzgó segítő társaim hálám mellett az egyházmegyei közgyűlésnek méltó elismerését joggal igényelhetik.

Mielőtt egyházmegyém vallás-erkölcsi s anyagi állapotának ismertetéséhez kezdenék, 1912. évi jelentésemre hozott 3. sz. egyházmegyei végzés a.,—g., pontjaira tisztelettel jelentem: a) Az egységes nyom-

tatványok behozatalát mindenütt sürgettem. b) Az iskolák, illetve tanítók osztályozására felkértem a látogató küldöttségeket, s ma már jelentésben a kitűnők külön is fel vannak tüntetve. c) Bihar-diószeg az önálló kántorság felállítására figyelmeztetve lévén, a kérdés sikeres megoldásán fáradozik ma is. d) A csokalyi, szentjobbi gyengének minősített, a kokadi s albisi fegyelmileg is büntetett iskolákat, illetve tanítóit, gondnoktársammal személyesen látogattam meg, s jóleső érzéssel jelenthetem, hogy úgy Varga Béla albisi, mint Vallner Ferenc kokadi tanítók teljes megelégedésünket érdemelve ki, határozottan jó eredményt mutattak fel. Javult valamit a szentjobbi, egy állapotban maradt a csokalyi fiiskola. Mindkét tanító által kilátásba helyezett kettőzött szorgalom ígéretének kivétele után most ezuttal kivételesen még nem kérünk külön intézkedést, félév multával az elnökség készséggel kiszáll, s a nyert eredmény alapján megteendi a szükséges intézkedéseket. e) Álmosd a vett utasítás dacára az V. osztályt még sem állította fel. f) A nagylétei presbyterium a vett utasításnak eleget tett. g) Marjay Péter az egyházmegyei pénztárból előre kivett fizetését visszatérítette, orsz. lelk. nyugdíjintézeti járulékait kiegyenlítette. A nagylétei egyház követeléseit magánuton keresheti.

I. Vallás-erkölcsi, s anyagi állapot.

A sors különféle csapásai következtében anyagi javakban gyengülő, nehéz gondokkal küzdő hiveinknek vallás erkölcsi életében a kishitűségnek gyarló kétségeit nagyon sok esetben a hit, a bizalom fel-emelő s boldogító érzete szünteti meg! A csapások sujtoló vesszője alatt jobban megismeri az ember

az Istent, s a sokszor megbántottal békében lenni igyekeznek, fél, remeg, megtanul imádkozni a hitetlen is! Így, s e miatt lettek talán a múlt év folyamán népesebbek templomaink! Az ünnepi s vasárnapi istentiszteleteket látogató hivek szép száma legalább ezt látszik bizonyítani.

Az egyházmegye 39 anyaegyházában nagyobb ünnepeken és vasárnap d. e. kivétel nélkül egyházi beszédet, d. u. 34 helyen felváltva káté, bibliamagyarozatot, 5 helyen csak imádságot hallgatnak hiveink. Hétköznapokon 12 helyen rendes istentisztelet tartatik, a többi helyen inkább csak advent, s böjt heteiben, a szokásos egyházkeléskor. A köznap i istentiszteleteken bibliamagyarozat rendesen adventben tartatik.

A vallásos élet fokozására Bagamér a tanítók által dicséretesen vezetett ifjusági egylet körében fejt ki tevékeny munkásságot, vallásos esték, felolvasások, nyilvános szini előadások keretében.

Bihardiószeg, Érábrány, Éradony, Margitta, Hegyközszentmiklós gyakorlati felolvasás estéket tartanak, mikén a hivek kor és nem különbség nélkül szép számban szoktak megjelenni.

Érbogyoszló, Értarcsa, Kóly, Érmihályfalva, Éradony énekkarokat szervezve, nagyobb ünnepeken s nevezetesebb ünnepélyeken közreműködésük által emelik a fűnyt, növelik a hatást.

39 egyházunkban a Téli ujság 975 példányban van megrendelve.

A konfirmációhoz — mely legtöbb helyen évzáró vizsga előtt tartatik meg — 15 helyen személyesen a lelkész, a többi helyeken a tanítók készítik elő a növendékeket.

Az urvacsorát 6 esetben 34393 vették fel. Betegeink rendszerint rendes urvacsora osztáskor szok-

tak részesülni a szent jegyekben, de 16 egyházban kívánatra bármikor kiszolgáltatják.

Szektáriusok közül:

Nazarénus: 45; baptista: 539; felekezetenlküli: 50.

Egyházi szertartást mellőztek 23 esetben.

Vadházasságban él 118 pár.

Áttért hozzánk 21.

Kitért 12.

Felekezetenlküli lett 4.

A szegények felsegítésének gondját csaknem minden egyházunkban a politikai község viseli eléggé meg nem dicsérhető jóakarattal. Vannak egyházak, hol a szegény iskolás gyermekeket tanszerekkel, sőt ruhával is segíti a fentartó testület.

Kegyes adományok az egyházak részére az 1912. évben:

1. <i>Albis.</i> Az urasztalát minden alkalommal a hivek látták el 60 K értékben. Egy peres szőlőföld árából az egyháznak hagyatott 100 K	Összesen:	160.—
2. <i>Álmosd.</i> Iskolaépítésre gyűjtés útján kegyes adomány 190 K		
Toronyóra javításra 162 „		
A hivek által adott urvacsorai kenyér és bor 50 K	Összesen:	402.—
3. <i>Apátkeresztur</i>		
4. <i>Asszonyvására.</i> Urvacsorai kenyér és bor a hivek által adva	Összesen:	50.—
5. <i>Bagamér.</i> Templomkert kerítésre Végh István és neje 50 K, Bányai László s neje 50 K, Aszalós Dániel s neje 20 K, Lakatos József s neje Ármás Ágnes 5 K, özv. Vida Dánielné 2 K, Lakatos József és neje Vetési Julianna 5 K.		
Orgona javítási-alapra Szatmári Zsuzsánna Vida Dániel neje 50 K.	Összesen:	182.—
	Átvitel:	794.—

Áthozat: 794.—

6. *Bályok.* Debreczeni Mihály orgona alapra 4 K, gróf Károlyi Imre uradalma az urasztalához 36 K, 92 f. Összesen: 40·92

7. *Berettyószéplak.* Urasztali kenyér s bor a hivektől 70 K, templom stukaturozásra Takács József lelkész 600 K, templom stukaturozásra Vályi Sándor egyháztág 600 K, Templomkert díszítésre Lipeczky Dezsőné 20 K, Templomkert díszítésre Széplaki nőegylet 46 K, Templomkert díszítésre Temetkezési Egylet 40 K. Összesen: 1376.—

8. *Bihardiószeg.* Orgona-alapra Nagy Károly 50 K, ifj. Nagy Sándor 2 K, Dusa Gizella egy kenyértartó 50 K. Az egyház szükségeire Bihar-diószegi Takarékpénztár 75·40 K, Varga István 5 K, Kardos Györgyné 100 K, Úrvacsorához többen kenyeret 17 K Összesen: 297·40

9. *Biharfélegyháza.* Vármegyei jóváhagyás mellett Biharfélegyháza község 800 K évi segélyt szavazott meg a biharfélegyházai iskolák részére; mi ha 5% mellett kamatozó tőkét veszünk számításba 16000 K tőke ajándéknak felel meg. Itt azonban mint segélyt csak az évi adományt tüntetik fel. Prinyi Mihályné hagyott 20 K-t, öreg Komlósi bálint 30 K-t, Kalmár Zsigmond 20 K-t, Ujlaki Gáborné 20 K-t, Matek János 20 K-t. Összesen: 910.—

10. *Biharvajda.* Erdei Lajos s neje Balogh Margit 2300 K költséggel új orgonát készítettek. Borbély Mihály egy új toronyórát csináltatott: 1000 K. Les Combes Margit debreceni úri leány 120 K értékű terítőt adott a szószékre. Rutter Emil neje Pallay Ilona pesti lakosok egy ezüst úrvacsorai kelyhet adományozott 150 K értékben; Széles Sándor nagyváradi lakos 2 drb templomi perselyt 60 K értékben. A templomot a hivek önkéntes adományozás útján köveztették ki: 500 K; az urasztalát a hivek látták el: 50 K.

Összesen: 4180.—

Átvitel: 7598·32

	Áthozat:	7598·32
11. <i>Cso'aly</i> . A hivek 100 K-t adományoztak szegény isk. gyermekek számára .	Összesen:	100—
12. <i>Érábrány</i> . A Gusztáv Adolf-egylet az egyháznak 200 K. segélyt adott; az urasztalát a hivek látták el 34 K.	Összesen:	234—
13. <i>Éralony</i> . A hivek által adott urvacsorai kenyér és bor 50 K; bálókból tiszta jövedelem 139·90	Összesen:	189·90
14. <i>Érbogyoszló</i> . Az új nagyharang költségeihez adományoztak: Bánya Imréné Ötvös Julianna 20 K-t; Jakab József lelkész 100 K-t; Kócza Istvánné 20 K-t; Gáspár Dániel 100 K-t; Móricz Márton s neje 20 K-t; Leelőssy János jegyző 100 K-t. Az urasztalához a hivek 50 K-t	410—	
15. <i>Érkesevő</i> . Az urasztalát a hivek látták el.	50—	
16. <i>Érköbölkut</i> . A hitelszövetkezet az iskolás gyermekeknek 30 K adományozott; Ozmics Anna az urasztalához egy futót 30 K értékben; a Ref. Segélyegylet 124 K-t. A szent asztalt a hivek látták el 40 K értékben	Összesen:	224—
17. <i>Érmihályfalva</i> . Egyházfentartási alapra: özv. Kovács Zsigmondné 50 K. Az érmihályfalvai takarékpénztár tanszerekre 100 K. Többben az urvacsorához bort és kenyeret adtak 84 K, értékben; Szabó Andrásné 1 ezüst poharat 80 K; Kovács Ágnes s Kovács Karolina egy urasztali kendőt 12 K; Hukucs János s neje 2 drb sárgaréz tálcát adományoztak 40 K értékben	Összesen:	336·70
18. <i>Érolaszi</i> . Sárossy Imréné Juhász Erzsébet asszony 30 hold földet hagyományozott az egyháznak 24000 K értékben, a birtok már az egyház nevében áll, de a hasznélvezet ma még a hagyományozó férjét illeti.	Összesen:	24000—
19. <i>Érsemjén</i> . Lelkészi lakon eszközölt átalakításhoz a Hitelszövetkezet 75 K-t; Pásztor Lajos 40 K-t; Végh József lelkész 400 K-t adományozott. Az urasztalát a hivek látták el 50 K értékben	Összesen:	565—
	Átvitel:	33707·92

	Áthozat:	33707·92
20. <i>Értarcsa.</i> Az urasztalát a hivek látták el 50 K értékben. Mátéh Sándorné 1 drb selyemkendő 10 K	Összesen:	60.—
21. <i>Gálospetri.</i> Orgona alapra: B. Szabó Sándorné 20 K; a ref. ifjak báljövendelmekből 277·86	Összesen:	297·86
22. <i>H.-K.-Szt.-Imre</i> Az urasztalát a hivek látták el 50 K értékben; egy névtelen adományozó 90 fill.	Összesen:	50·90
23. <i>H.-K.-Szt.-Miklós.</i>		
24. <i>Kiskereki.</i> Urvacsorához adott kenyér és bor értéke	Összesen:	18.—
25. <i>Kokad.</i> Biró Bálint s neje Viola nevű leányok konfirmálása emlékére egy plüss bársony szószéki terítőt készítettek 60 K értékben. Többen az urasztalához adtak 20 K értékben	Összesen:	80.—
26. <i>Kóly.</i> Az urasztalát a hivek látták el 30 K értékben, a templom és toronyépítésre begyűlt 30 K	Összesen:	60.—
27. <i>Magyarkécs.</i> A polgári község iskolai könyvekre 40 K.	Összesen:	40.—
28. <i>Margitta.</i> Egyházi és iskolai célokra: Margittai Takarékpénztár 100 K; Népbank 80 K, Temetési Társulat 133 K. Egyházi bállokból felülfizetés az iskolai pénztár javára 506·90 K. Szegény gyermek felruházására: Szücs István 2 K, Molnár Imréné 2 K. Templom és orgona javára: Ungváry Lajos 50 K. Egyházfentartási alapra: G. Nagy Lajos s neje Szöllősy Ágnes 100 K, néh. Varga Ferencné, szül. Kecskeméti Eszter 200 K, néh. özv. Verebei Sándorné Kulcsár Ágnes 200 K. Szegények részére; id. Bundik Antalné 1 K. Iskolai jutalomdíjra Margitta város 10 K. Az egyház közszükségleteire: Porcsalmi István 16 K, Bundik Károly 20 K, Asók János 10 K, Horváth Dánielné, Csata Veronika 3 K, Csengeri István 5 K. Iskolafelszerelésre begyűlt 121·10 K. Az urasztalát a hivek látták el 54 K értékben.	Összesen:	1614.—
	Átvitel:	35921·68

	Áthozat: 35921·68
20. <i>Micske.</i>	
30. <i>Monospetri.</i>	
31. <i>Nagyléta.</i> Temetések alkalmával harang- alapra 280 K. Takarékpénztár ösztöndíj adománya 30 K	Összesen: 310—
32. <i>Ottomány.</i> Lelkész ad az urasztalához bort 40 K, többen kenyeret 24 K értékben	Összesen: 64—
33. <i>Piskolt.</i> Schwarcz Hugó bérlő 5 K	Összesen: 5—
34. <i>Pokloste'ek.</i> Az urvacsorához ajándéko- zott kenyér és bor 45 K, Harangra: Popovics Mi- hálné 4 K, Kovács Lajos 2 K, Hítelszövetkezet 114 K, Kiss Gábor 10 K. A Tunyoghly család egy ezüst keresztelési edényt adományozott 170 K értékben. Pálffy István a szószékre zöld posztó terítőt adott 40 K értékben. (Legátusnak külön adtak a hivek 116 K-t)	Összesen: 385—
35. <i>Szalasz.</i> Építkezési alapra: Mező Lász- lóné 40 K, Beke András 40 K. Szegény gyerme- kek alapjára néh. Szántó József 100 K. Összesen:	180—
36. <i>Székelyhid.</i> Érmelléki takarékpénztár orgona alapra 40 K, Népbank szegény gyermekeknek 50 K, Mulatságokból 160 K, Kis Károly 5 K, Be- rekszászi Ágnes egy terítő 10 K, özv. Szabó Mi- hálné egy terítő 4 K értékben. Az urasztalához a hivek 72 K.	Összesen: 341—
37. <i>Szentjobb.</i> Erdei Sándor szószéki terítőre 25 K, Közsükségletre: Klór Antal 10 K, Karácsony J. 2 K, Szentkirályi K. 2 K, keresztelő edényre: He- gedüs István 15 K, Kertész Béla 10 K. Összesen:	64—
38. <i>Tóti.</i> Az urasztalát a hivek látták el. Összesen:	37·20
39. <i>Ujléta.</i> Az urasztalát a hivek látták el. Összesen:	20—
40. <i>Vedresábrány.</i> Az urasztalát a hivek látták el 20 K értékben; harangalapra a hivektől begyűlt 19·36 K	Összesen: 39·36
	Összesen: 37367·24

A hivek áldozatkészségét minden szónál hangosabban dicsérik e számok! A kisebb adományokért már itt, a nagyobbakért ezen kívül jegyzőkönyvi kivonatban fejezi ki köszönetét egyházmegyénk.

Egyes egyházaink különféle címeken jótékony célokra 163751 K-t adtak ki az elmúlt év folyamán.

II. Anyagi élet s igazgatás.

Az egyházmegye minden egyházában törvényesen megalkotott presbyterium működik. Jegyzőkönyveit 4 hely kivételével mindenütt a tanító, mint megválasztott presbyteri jegyző vezeti. A rendesen vezetett anyakönyvek mellett, ma már csaknem kivétel nélkül be van állítva az áttértek s kitértek anyakönyve is. Az egyházkerületi s megyei jegyzőkönyvek összegyűjtve őriztetnek meg; a körrendeleteket legtöbb helyen megőrzik s kivonatolva iktatják el. Az új vagyonelejtár minden helyen megvan; felülvizsgálatával s megerősítésével őszi közgyűlésünk fog foglalkozni. Lelkészi naplót, iktató könyvet, postakönyvet minden egyházban találtunk; ahol hiányokat észleltünk azok pótlására megtettük a szükséges intézkedéseket. Az ingatlana minden egyháznak telekkönyvileg rendezve van. Anyakönyv beszerezve; parochiális, ifjúsági, s tanítói könyvtárak legtöbb helyen beállítva, némely helyen pedig most van rendezés alatt!

Az 1912. évi gondnoki számadások tanusága szerint, melyeket számvevőszékünk tételenként átvizsgált,

bevétele volt az egyházaknak összesen	335318·80 K
kiadása " " " " "	320196·21 "
	<hr/>
Maradvány:	15122·54 K
Kintlevő követelése:	26271·43 K
Egyházainknak alapítványszerű készpénz- vagyon van	230157·61 K
Egyházainknak adóssága van különféle címeken	280607·71 K

Az adósságok egy része közalapi teher lévén csekély 1 $\frac{1}{2}$ %-al törlesztik hiveink, a többi után 6—8% kamatot fizetnek.

Az egyház állami adója, illetveke fizetve van mindenütt. A földadót a hivatalnoki ingatlanok után rendszerint az egyház fizeti; 6 helyen a fizetéslevél értelmé szerint lelkész, tanító, s egyház közösen.

Fizetések, járulékok kiszolgáltattak mindenütt, Biharvajda és Csokaly kivételével, hol is az előbbi helyen lelkész fizetéséből 94·82 K, az utóbbi helyen 458·80 K maradt fizetetlenül.

Egyházi adóhátrányt mutatnak a jegyzőkönyvek Biharfélegyházán, Érmihályfalván, Kólyon, Margittán, Micskén, Vedresábrányban, Bihardiószegen; ezek azonban a vett jelentések szerint az év folyamán már nagy részben befolytak.

Az egyház épületei — Szenjobb kivételével — mind a Fonciére budapesti biztosító intézetnél vannak biztosítva 613494 K értékben. Szentjobb utasítva lett, hogy a kerület által kötött szerződés értelmében biztosítását a Hazai-tól haladéktalanul vigye át a Foncierehez. Az értéken alól biztosító egyházak mind fel lettek szólítva ismétellen a bevallások helyesbitésére.

Uj építés eszközöltetett az egyházmegye területén 68404·76 K értékben, melyből Bagamér 3700 K, Bihardiószeg 1380 K, Érbogyoszló 2700 K, Érmihályfalva 394·96 K, Gálospetri 1125 K, H.-K.-Szt.-Miklós 12580 K, Monospetri 807 K, Ottomány 13700 K, Szalacs 17885 K, Tóti 5000 K; Vedresábrány 224·96 K-t épített be. H.-K.-Szt.-Miklós, Szalacs Ottomány, Tóti uj iskolákat, s tanítói lakásokat emeltek a többi építkezések nagyobb szabásu átalakítások s ujítások voltak.

Épületjavításokra, tatarozásokra 20844·99 K-t fizettek ki egyházaink.

Most van építés alatt a piskolti, az értárcsai iskola.

Folyton emelkedő, s a kor kívánalmainak megfelelő újabb iskoláink s lelkészi, tanítói lakásaink mig egyfelől jóleső örömmel töltenek el, nem lehet szemet hunynunk a XX. század szégyenét képező rozoga templomok, iskolák, paróchiák s melléképületek előtt. A lelkészlak s melléképületek tarthatatlanok, ujra építendőek Biharvajdán, Csokalyon, Magyar-kéczben, Ujlétán, Érolasziban, Piskolton, Tótiában. Templom, torony fedelendezendő, renoválandó Biharfélegyházán, Érábrányban, Érköbölkuton, Kólyon, Micskén Szentjobbon, Tótiában, Vedresábrányban. Sürgős javításra, illetve ujraépítésre várnak Álmosdon a melléképületek Magyar-kéczen az iskola s a mellékhelyiségek, H.-K.-Szt.-Imrén a fiu-iskola s minden melléképület, Érköbölkuton az iskolák fedele, Biharvajdán az

iskola, Nagylétán a két leány-tanító lakása, Ottományban a lelkeszi maktár, Szentjobb, Tóti, Ujléta s Vedresábrálynak csaknem minden melléképülete.

III. Népiskolai adatok.

Tanköteles 6—12 évig fi	3066	nő	3033	összesen:	6099
Feljárt	2769	„	2700	„	5469
Iskolát elhagyta	203	„	253	„	456
Iskolázatlan	94	„	83	„	177
Tanköteles 12—15 évig „	998	„	1006	„	2004
Konfirmáltatott	262	„	251	„	513

Az elmúlt évben működött egyházmegyénkben 77 tanító; ebből fitanító 60, nőtanító 17; képesített 76, nem képesített 1; állandó 75, ideiglenes 2. Igazgató tanító van 6 helyen. Folyó évben szerveztetett 4 új állás.

Iskolai tanszerek, butorok, tanítók s tanulók könyvtárai 36707 K-t képviselnek. I—VI osztályu iskola van 71; I V. osztályu 5; I—IV. osztályu egyedül az álmosdi fiiskola.

Iskolai kiadások az egyházmegyében.

Tanítók készpénz, föld, termény s naturálék évi fizetése	122442.—	K
Dologi kiadások, tanítói nyugdíj járulék	1988.—	„
Adók	1423.—	„
Épület fentartás, s biztosítás	8574.—	„
Takarítás, fűtés	8000.—	„
Butor, tanszer, könyvtár	4753.—	„
Vegyesekre	1423.—	„
Rendkívüli kiadások, építkezések	64279.—	„
Összes kiadás:	212892.—	K
Ebből fizetéskiegészítési államsegély	25604.—	K
Korpótlék	16610.—	„
Tandijkárpótlás	18285.—	„
Alapítványi kamatok	1824.—	„
Más forrásból	3187.—	„
Összesen:	66096.—	K
Az egyházak által teljesített kiadások összege tehát	146796.—	K
Iskolafentartási alapja van az egyházmegyének	17277.—	„

Iskolai árva segélypénztár vagyona 11363.— K
390 tanuló kapott segélyt 1243.— K. összegben.

Iskoláinkban elért tanítási eredmény határozott javulást mutat. A múlt évben kifogásolt iskolák részben s egészben pótolták a mulasztásokat.

Mint kitünő tanítók érdemelnek elismerést: Z. Szabó József érsemjéni, Ürögi Sándor érmihályfalvai, Molnár Antal bagaméri, Kassay Ida érmihályfalvai Szilágyi Árpád székelyhidi, Varga Mihály h.-k.-szf.-miklósi, Varga Irén érköbölkúti, Szebeni József és Pásztor Lajos kiskerekii, Kiss Lajos, Diószegi János, Császár Gyula bihardiószegei, Szendrei Szabó Mária ujlétai, Balogh József, Soós József, Szilágyi István nagylétai, Szathmáry Károly bályoki, Kocsis József és Szöllősy Erzsébet berettyószéplaki tanítók, illetve tanítónők, számszerint 19-en. Ezenkívül van 17 jeles, 25 jó, s 15 elegendő iskolánk.

Az állami iskolákban a vallás és ének dicséretes buzgósággal tanítatik.

IV. Népmozgalmi adatok.

Született törvényes	fi: 945, nő: 871, összesen: 1816
törvénytelen	fi: 55, nő: 85, „ 140
Összesen	fi: 1000, nő: 956 összesen 1956
meghalt	fi: 610, nő: 548 összesen 1158
Szaporodás	fi: 390, nő: 408 összesen 798
Házasságra lépett tisztán ref. pár	371, vegyes 60, összesen 431 pár.
Reverzálást adott javunkra:	13 pár. Kárunkra: 3 pár.
Népesség az anyaegyházakban 1912. dec. 31.	53706,
Szórványokban	2186.
Lélekszám összesen:	55891.

V. Gyors intézkedést igénylő ügyek.

1. Álmosdon — egyedül az egyházmegyében — dacára a múlt évi figyelmeztetésnek, még mindig csak I—IV. osztályu a fiuiskola. A tanító s iskolaszék közös mulasztása ez.
2. Biharvajdán a rozoga iskolafelszerelések miatt ha elvész az államsegély, a felelősség a presbyteriumot terheli.
3. Biharfélegyháza az egyházkormányzást illetőleg vett utasításokat tartsa be.

4. Bihardiószeg 13136 K adóhátrány behajtása érdekében kövessen el minden lehetőt. (Az egyházmegye összes egyházaiban nincs 3000 K hátralék). A mulasztás folytán beálló veszteségekért a presbyterium felelős.

5. Csokaly a jegyzőkönyvben vele hivatalosan közölt hiányokat pótolja, ellen esetben a hivatalos eljárás indíttassék meg az elnökséggel szemben.

Fitanítója saját maga érdekében is kettőzött szorgalmat fejtsen ki.

6. Székelyhid a községi hatóság által is több ízben kifogásolt leányiskolai ürszékek átalakítása érdekében haladéktalanul intézkedjék.

7. Érköbölkuton Kovács Zoltán tanító gyenge iskolája színvonalát emelni el ne mulassza.

8. Asszonyvásárán a fiúiskola udvara a tanító kertjével kibővitendő, s a tanító kertváltással kárpótolandó.

9. Magyararkézen a lelkészlak s iskola építés kérdése tovább el nem odázható.

10. Tótiban áprilistől kezdve a növendékek egyharmada sem jár fel rendszeren; az iskolaszéki elnök kötelességszerűleg tegye meg jelentését. Ha a községnél hiába zörget, forduljon a közigazgatási bizottság elnökéhez.

Kisebb jelentéktelenebb hiányok, mulasztások pótlására, helyesbítésére látogató küldöttségek a helyszínen személyesen megadták az utasításokat s kellő felvilágosításokat.

Azon reményben, hogy azok ismétlésére, szigorubb rendszabályok alkalmazására jövőben semmi szükség nem leend, maradok

Érsemjén, 1913. augusztus 12.

A Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlésnek

alázatos szolgája:
VÉGH JÓZSEF
esperes.

